

використовується у більшості економічних наук, його називають «складова інформаційного забезпечення аналізу» - в аналізі, «складова інформаційної бази управління» - у фінансовому менеджменті, «джерело отримання аудиторських доказів» - в аудиті. Проте, ці назви акцентують увагу на процедурних аспектах, що будуть здійснюватися на основі балансу і нівелюють важливість інформації, що наводиться у ньому.

Враховуючи виключну значимість інформації бухгалтерського балансу при задоволенні інформаційних потреб користувачів при прийнятті економічних рішень, вважаємо за доцільне ввести поняття «інформаційна потужність бухгалтерського балансу» як складову процесу прийняття рішень, оскільки усі економічні науки спрямовані на вирішення єдиної мети – прийняття ефективних рішень.

Інформаційна потужність бухгалтерського балансу – це можливість бухгалтерського балансу задовольняти інформаційні потреби користувачів при прийнятті економічних рішень. За допомогою інформаційної потужності бухгалтерський баланс дозволяє обґрунтувати різні види економічних рішень, що приймаються у процесі здійснення господарської діяльності підприємств.

Наталія Добровольська, Марія Лещун
Тернопільський національний економічний університет

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОНЕНЦІАЛ УКРАЇНИ В АГРАРНІЙ СФЕРІ

Основною метою досягнення довготривалих, позитивних темпів економічного зростання, як реального сектора економіки, так і окремих підприємств, є активна інноваційна та інвестиційна діяльність. Зважаючи на те, що активізація інноваційно-інвестиційної діяльності належить до системних питань макроекономічного розвитку, вирішення яких має здійснюватися насамперед на державному рівні, - дослідження теоретичних і практичних питань формування державної інноваційно-інвестиційної політики становить важливу проблему в сучасній науці.

Інноваційний розвиток вимагає необхідного інвестування, в той час як стимулювання інвестиційної діяльності має розглядатися в контексті загального інноваційного вектора стратегічного розвитку держави.

Інвестиції в галузі неінноваційного характеру, враховуючи їх більш високу рентабельність, приватний сектор забезпечить самостійно, а інноваційно спрямовані галузі потребують більшої уваги з боку держави [1].

Головною стратегічною ціллю соціально-економічного розвитку України є утвердження її як високотехнологічної держави, що означає задоволення вітчизняною конкурентоспроможною високотехнологічною продукцією попиту внутрішнього ринку та інтеграцією України у світове господарство. Сьогодні, за нових реалій господарського життя та міжнародних економічних відносин, коли основними критеріями ефективного розвитку стають якість і швидкість впровадження нових інформаційно-технологічних систем та управлінських підходів, аналіз інноваційного потенціалу України є надзвичайно актуальним, оскільки назріла потреба змінити самі підходи до інноваційної політики, та навіть до розуміння інновації як категорії.

Інноваційна діяльність набуває глобального характеру, припиняючи бути монополією індустріально розвинених країн, що є особливо актуальним для країн, що розвиваються і країн з перехідною економікою, які бачать в інноваційному розвитку базис для довгострокового, стабільного економічного зростання, модернізації господарства, подолання технологічного відставання від індустріально розвинених країн.

Інноваційна модель розвитку аграрних підприємств країни припускає наявність високого технологічного рівня впроваджуваних інноваційних продуктів. Необхідність

досягнення такого рівня передбачає вирішення економічних, соціальних та екологічних проблем. Державна система управління галузевими складовими аграрного сектору країни та його підприємств повинна бути здатною мінімізувати ризики впровадження нових інноваційних розробок, технологій, знизити їх негативний вплив на навколишнє природне середовище.

Сучасними загрозами інноваційній безпеці України є:

- недостатній рівень фінансування науково-технічних робіт (НДДКР);
- слабкий розвиток інфраструктури трансферу технологій;
- зниження експорту і зростання імпорту наукоємних товарів;
- слабкий рівень інформатизації інноваційної сфери;
- недосконала стимулююча та податкова політика держави;
- повільний розвиток ефективних форм інноваційної діяльності.[2]

У сучасних умовах господарювання в Україні значну увагу приділяють ролі науково-технічного потенціалу в розвитку продуктивних сил у різних галузях економіки, але на практиці не вирішено питання щодо основного недоліку інтеграційної системи взаємодії галузевої науки і виробництва. Безсумнівно, це спричиняє проблеми і суперечності при впровадженні певних науково-технічних результатів на конкретних аграрних підприємствах.

Якісне вдосконалення виробничого процесу на новій техніко-технологічній основі розглядається як важливий фактор розвитку аграрного виробництва. З цією метою необхідно створити відповідну систему стимулів для розвитку інновацій як необхідної складової удосконалення виробництва аграрних підприємств. Це пов'язано з тим, що такі стимули певною мірою впливають на підвищення техніко-економічного рівня виробництва і можуть поєднати поточні цілі підприємств галузі зі стратегічними.

На сьогоднішній день інноваційний розвиток аграрних підприємств можливий тільки на основі відповідної моделі, яка має враховувати регіональні особливості агропромислового виробництва та можливості інноваційного розвитку. Становлення інноваційної моделі розвитку є системною проблемою і вимагає комплексного розв'язання низки проблем. Розробці та впровадженню дієвих механізмів інноваційного розвитку АПВ регіону повинен передувати комплексний аналіз рівня відповідності наявного ресурсного потенціалу аграрних підприємств. Для розв'язання завдань ефективного управління інноваційним потенціалом підприємств одним із найбільш перспективних є синергетичний підхід до управління складними системами, який акцентує увагу на узгодженні взаємодії частин при утворенні структури як єдиного цілого.

Важливою складовою реалізації державної політики, спрямованої на інвестування, є використання механізму створення вільних економічних зон. Можна виділити три варіанта розвитку соціально-політичної ситуації в Україні, які допускає теорія обмеженого доступу і рент.

За першим варіантом, найбільш вірогідним, влада та опозиція чи її частина сформуєть коаліційний уряд з орієнтацією на ЄС. Насильство припиниться.

За другим варіантом влада нічого не міняє, сама формує уряд та орієнтується на Росію. Насильство стає латентним з періодичним загостренням.

Третій варіант – найменш імовірний. Змінюється Конституція, і вже вільні депутати формують технічний уряд, який за згодою президента бере відповідальність за стан економіки принаймні на два роки - до чергових виборів парламенту.

Таблиця 1

Варіанти розвитку соціально-політичної ситуації в Україні

Типи уряду	Прямі іноземні інвестиції, млрд дол			Темпи зростання ВВП, %			Курс на кінець року			Інфляція, %		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Уряд влади та опозиції	3	4	5	2	3	3	9,5	10	10	7	8	8
Уряд ПР і КПУ	2	2	2	1	0	1	10	12	14	8	12	15
Технічний уряд	4	6	9	3	5	7	9	8,8	8,5	5	4	3

Пріоритетний вплив на реальну можливість залучення інвестиційних ресурсів в аграрну сферу відіграють макроекономічні фактори, такі, як ємність внутрішнього ринку, валютна стабільність, політична стабільність, рівень розвитку інфраструктури, наявність кваліфікованої робочої сили. Істотним фактором є також інвестиційно-інноваційна політика держави, що забезпечує гарантії іноземним інвесторам, ефективне і стабільне функціонування правової системи. Інвестиційно-інноваційна політика визначає специфіку напрямів і засобів регулювання допуску іноземних інвестицій у приймаючу економіку, а також засобів стимулювання їх залучення.

Аграрний сектор України є досить привабливим для інвесторів і з таких причин: несформований ринок продовольчих продуктів, відсутність можливості розширювати посівні площі в інших аграрних країнах і наявність таких площ в Україні, висока родючість чорнозему, низька собівартість готової продукції за рахунок дешевої робочої сили, пільгове оподаткування сільськогосподарських підприємств, зростання попиту на біопаливо тощо [3, с. 21].

Іноземні інвестиції в агропромисловий комплекс України в умовах обмеженості внутрішніх ресурсів є найпривабливішим джерелом матеріально-технічного та фінансового забезпечення. Однак їх обсяг і рівень ефективності залишаються вкрай недостатніми через наявність цілої низки гальмуючих чинників [4, с. 106]. Серед вагомих перешкод називають нестабільність, непрозорість законодавчої бази, судова незахищеність підприємницької діяльності, макроекономічний дефіцит в управлінні сільським господарством, низький рівень фахової освіти, особливо у сфері області макроекономічного регулювання, низький рівень державної підтримки сільського господарства, недостатній розвиток інфраструктури аграрного ринку тощо [5]. Тому прозора та послідовна внутрішня політика є визначальним фактором до розвитку агропромислового комплексу й залучення іноземних інвестицій.

Література

1. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств аграрного комплексу: підручник [Текст] / В. Г. Андрійчук. - К.: КНЕУ, 2013. – 779 с
2. Новицкий В.Н. Императивы инновационного развития / В.Н. Новицкий // Экономика Украины. – 2007. – №2. – с.45 – 52.
3. Макеєва О. Агроректор України – мекка для інвесторів / О. Макеєва // Земельний інвестиційний вісник України. – 2012. – № 6. – С. 21.
4. Черевко Г. В. Державне регулювання економіки в АПК / Г. В. Черевко. – К. : Знання, 2006. – 339 с.
5. Потенциал Украины позволяет производить продукцию высокого качества с низкими затратами – посольство Германии [Электронный ресурс] / АПК-Информ. 2011.07.18. – Режим доступа : <http://www.apk-inform.com/ru/exclusive/opinion/109956#.UMOXhHeDrIU>